

Vydané 22. 12. 2022 číslo výtlačku 4 / 2022

MALUŽIŇSKÉ NOVINKY

www.obecmaluzina.sk

Život je ako stopy v snehu.
Každý tvoj krok vidieť.

aforizmus

List k Vianociam

Ako každý rok, tak aj tento počas Vianoc, svet hovorí o pokoji, radošti, láske. Lenže ako sa svet dokáže sladko rozplývať v dojmavých slovách a želaniach, tak aj neuveriteľne šikovne dokáže obchádzať podstatu Vianoc – Ježiša Krista.

My kresťania si viac ako iní uvedomujeme, že bez Kristovho narodenia, by Vianoc nebolo. Svet dosť hlasne dokazuje, že Vianoce sa dokážu sláviť aj bez Krista. Nikto nepochopí radosť z Vianoc, kým nepustí Pôvodcu radosti do svojho srdca. Nikto nenadobudne pokoj z Vianoc, kým neprijme Pôvodcu pokoja do svojej duše. V nikom sa natrvalo nezakorení ovocie Vianoc – láska, kým nepozve Večného, aby vstúpil do jeho časnosti.

Vo svete detí je na Vianoce už oddávna zaužívaná tradícia písania „listov Ježiškovi“. Ich obsah často závisí od toho, kto a čo formuje dušu mladého človeka. Sú v nich prosby o hračky, o predmety, po ktorých dlhé mesiace snívajú mladý človečik, ale nezriedka sú vyjadrené aj želania o zdravie pre rodičov, o nové bábätko v rodine... Boh má veľkú radosť z tých detských listov, v ktorých sa vyjadruje viera v jeho štedrosť. Ale určite by ho potešil list aj od človeka staršieho. Kto z nás dospelých by mal ešte v sebe toľko detskej fantázie a dôvery, aby písal list Bohu? A Boh čaká... Čaká na môj a tvoj list. List napísaný možno zostarnutou a trasúcou sa rukou, pokrivenou reumou. Rukou, na ktorej sú zlaté prstene, znaky zámožnosti, rukou pesto-

vanou, ktorá nedávno prešla manikúrou. Čaká na list napísaný rukou plnou mozoľov a špiny za nechtami, ktorú ťažko zmyť po náročnej práci v dielni. Čaká na list napísaný mladými rukami chlapca a dievčaťa, ktoré cítia v sebe ešte nežné dotyky lásky.

Prečo Boh tak úpenlivo čaká na náš list? Lebo čaká na odpoveď na svoj List spred dvetisíc rokov, adresovaný každému z nás, List, ktorého obsah bol, je a bude vždy aktuálny. Boh ho napísal na živom tele svojho Syna, ktorý sa v betlehemskej noci stal človekom a vkročil do dejín každého z nás. Mesiaš, narodený v jaslách, sa stáva živým Listom, v ktorom Boh píše o svojej láske k ľudskému pokoleniu.

Boh naozaj zväžil každé slovo, aby nás jeho List zaujal, aby sme na každé slovo reagovali živo, aby sa ono vrylo do našich srdiec. Jeho List stáva sa poslom nádeje a pokoja, zornicou na úsvite a lúčom prerážajúcim mraky. List písaný samým Bohom nájde svojho adresáta všade, je čitateľný vo všetkých rečiach sveta a s jeho obsahom nemajú problém oboznámiť sa ani analfabeti. Celý čas je reč o Božom Liste. A Boh čaká aj na môj...

Aj preto, rok, čo rok, Boh zosiela na zem nové a nové Vianoce. Trpezlivo a vytrvalo. Čaká, kým sa nezamotáme do jeho milosti, aby na nás samých ukázal veľké divy svojej lásky. Že to takmer nepozorujeme? Veľké veci na začiatku vyzerajú vždy ako maličkosti. A tie sa ľahko prehliadnu. Pamätajme: Najväčší na svete chcel vyzerieť ako malé dieťa!

Kristus sa môže aj tisíckrát narodiť v Betleheme. Pomôže ti to len vtedy, ak sa narodí aj

v tebe. Preto sa nedajme oklamať blikajúcimi ozdobami, sprevádzajúcimi tieto vznešené chvíle, ale uprime zrak na jedinu a pravú vianočnú hviezdu, ktorá nám vytrvalo a verne ukazuje cestu k spásu – Ježiša Krista.

Preto drahí bratia a sestry, chcem Vás všetkých pozvať, aby ste predtým, ako zasadnete k štedrovečernému stolu, ako prídete na polnočnú sv. omšu, ako jedni druhým budete želať vianočné vinše, aby ste si sadli a napísali „list Ježiškovi“. Aj keď si možno učiteľ alebo veľký manažér, či jednoduchý robotník, nehanbi sa napísať niekoľko svojich pocitov a želaní tomu, ktorý sa Ti prvý ozval. V niekoľkých vetách poďme sa s ním o to dobro, ktoré sme v priebehu posledných dvanástich mesiacov vykonal. S priateľskou dôverou predstavme aj to, čo sa nevydарило... Vyjadrime nejaké najdôležitejšie želanie, ktorého realizácia by Ťa naplnila šťastím. A na koniec pridajme zopár viet o svojich najdrahších. Podľa možnosti nosme ten list vo svojej mysli, aby sme ho mohli z hĺbky duše predniesť pri Ježišových jaslách.

Prajem nám všetkým tú skutočnú detskú radosť, že čas venovaný písaniu „listu Ježiškovi“ nebol zbytočný, ale stal sa príležitosťou poznania Božej štedrosti, ktorá je neustále pripravená odpovedať na našu jednoduchú dôveru. Boh na Vianoce znížil náruč so svojim Synom na zem, aby v tomto náručí pozdvihol celé ľudstvo k sebe. Želám Vám všetkým, aby ste sa ocitli v tomto Otcovom náručí.

František Kočibal
správca Rím.- kat farnosti Malužiná

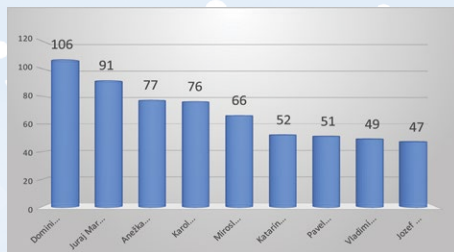
Spojené regionálne a župné voľby 29.10.2022 - výsledky

Po prvý krát v histórii Slovenska sa konali voľby do orgánov obcí aj samosprávnych krajov v jeden deň. Okrsková volebná komisia bola spojená pre obidva druhy volieb. V našej obci bola volebná komisia zložená z členov: predseda - Tomáš Priadka, podpredseda Martin Španko, členovia – Anna Gulašová, Jarmila Divoková, Miroslava Pieterová, Stanislav Džurík, zapisovateľka Marta Španková. Pre odlišenie volieb boli farebne rozlíšené tlačivá a volebné schránky: modré pre krajské voľby a biele pre komunálne voľby. Zápisnice o výsledku volieb boli odosielané výlučne elektronicky, pričom volebná komisia musela počkať na telefonát - potvrdenie štatistického úradu o schválení zápisnice najprv pre komunálne voľby, až tak mohla pokračovať v sčítaní hlasov pre krajské voľby. Po odoslaní zápisnice pre krajské voľby sa potvrdzujúci telefonát zo štatistického úradu zopakoval. V Malužinej sa zo zapísaných 194 voličov zúčastnilo volieb 154.

Výsledky hlasovania na starostu obce

Výsledky hlasovania do zastupiteľstva obce

Župné voľby

Vo voľbách do samosprávnych krajov na predsedu samosprávneho kraja v obci Malužiná sa na prvé 3 priečky dostali Erika Jurinová s počtom hlasov 50, Igor Choma s počtom hlasov 20, František Drozd a Igor Jančulík s rovnakým počtom hlasov 7.

Novozvolený starosta a poslanci zložili sľub

Dňa 22.11.2022 sa uskutočnilo ustanovujúce zasadnutie Obecného zastupiteľstva obce Malužiná. Po zaznení slovenskej hymny podpredseda miestnej volebnej komisie Martin Španko oboznámil prítomných s výsledkami volieb do orgánov samosprávy v obci. Z celkových zapísaných voličov 194 sa zúčastnilo volieb 154 voličov, čo je 79,38 %-ná účasť. Za starostu obce bol zvolený Ing. Břetislav Chytil počtom hlasov 93. Za poslancov bolo zvolených 5 poslancov v tomto poradí:

Dominik Petrušák - 106 platných hlasov /NEKA/
Ing. Juraj Martinisko - 91 platných hlasov /NEKA/
Anežka Chytilová - 77 platných hlasov /NEKA/
Karol Divok - 76 platných hlasov /NEKA/
Miroslav Badžgoň - 66 platných hlasov /NEKA/

Nasledovalo zloženie sľubu starostu a novo zvolených poslancov:

„Sľubujem na svoju česť a svedomie, že budem riadne plniť svoje povinnosti, ochraňovať záujmy obce, dodržiavať Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy a pri výkone svojej funkcie poslanca obecného zastupiteľstva ich budem uplatňovať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia.“

Poslanci potvrdili sľub svojim podpisom. Nasledoval príhovor novozvoleného starostu obce, ktorý poďakoval odstupujúcim poslancom OZ za ich prácu počas predchádzajúceho volebného obdobia. Zároveň poďakoval hlavnej kontrolórke obce za jej prínos pri riešení odborných problémov obce. Novozvolenému zastupiteľstvu zaželal veľa síl pri plnení úloh a tvorivých nápadov na zlepšenie života v obci a veľa trpezlivosti, porozumenia a úspešnej spolupráce. Starosta poveril zastupovaním starostu Ing. Juraja Martiniska.

-MaŠpanková-

Vianočná kapustnica

Vôňa kapustnice, opečenej klobásky, varenej vínko, či citrónový čajík a k tomu vianočné koledy. Takáto bola atmosféra „predvianočnej kapustnice“ dňa 17. 12. 2022 na námestí pred požiarnou zbrojnicou. Stretli sa tu ľudia, aby sa porozprávali, zasmiali a popri tom vychutnali dobroty, ktoré navaril Roman Lauček. Tí, ktorí ste neboli, môžete banovať. Lebo kuchárske

umenie Romana pochvalovali všetci. Poďakovanie patrí starostovi za dobrý nápad, organizáciu a tiež jeho pomocníkom - hasičom a poslancom. Verím, že sa takto stretneme znova na námestí, pri silvestrovskom punči. Pozvaní ste všetci.

-MaŠpanková-

Po 78.rokoch pravda vyšla najavo

Dňa 1.11.2022 bol na cintoríne v Malužinej odhalený náhrobný kameň trom obyvateľom židovského pôvodu, ktorí boli zavraždení ku koncu 2. sv. vojny vo svojom úkryte medzi Nižnou Bocou a Svidovom – na Červenom. Na jeho odhalení sa zúčastnila starostka Nižnej Boce Silvia Skusilová, poslanci obecného zastupiteľstva v Nižnej Boci, vnučka s manželom a vnuk Márie Steinovej, jednej z obetí, historik a publicista Adam Hradílek a starosta Malužinej Břetislav Chytil.

Tento udalosti predchádzala dobrovoľná zbierka vyhlásená obecným zastupiteľstvom v Nižnej Boci, z ktorej bola uhradená výroba pamätnej tabule v Malužinej a oprava pomníka v Liptovskom Hrádku. „Občania Nižnej Boce považujú za svoju povinnosť postarať sa o hroby týchto obetí. Kto nepozná svoju minulosť, je odsúdený si ju zopakovať“ – stojí na internetovej stránke Nižnej Boce.

Pán Adam Hradílek pri svojom pátraní po ľuďoch, ktorí prežili gulagy (sovietske tábory

smrti), natrafil na človeka ešte žijúceho v Kanade, ktorý sa ako mladý partizán zúčastnil vraždy na Červenom, ako jeden z piatich vykonávateľov zločinu.

Naši starší obyvatelia určite počuli o tejto tragédii. Šepkalo sa o „židovskom poklade“ a ako sa „niektorí Bocania nabalili“, a že za to nikto nebol potrestaný. Ako to bolo v skutočnosti sa môžete dočítať v historickej štúdii „Partyzán Mišo a zapomenutá vražda“ od autora Adama Hradílka na stránke Ústavu pro studium totalitních režimů (https://www.ustrcr.cz/wp-content/uploads/2022/01/Pd_04_2021_Hradilek.pdf).

V tomto článku je popísaný celý príbeh aj s fotografiami a nákresmi, menami desiatich zabitých obetí (tri ženy a sedem mužov), menami vrahov – partizánov (traja Slováci a dvaja Rusi) a menami a výpoveďami obyvateľov Nižnej Boce. Autor vypočul z mnohých historických dokumentov a vyšetrovacích spisov. Tu sa dozvedáme, že dvaja ruskí velitelia

boli za svoj čin zastrelení dva týždne po vražde. Bez súdu ich popravili dvaja ruskí partizáni z ich partizánskej skupiny. Slováci utiekli a tak sa vyhli potrestaniu. Prvé vyšetrovanie v rokoch 1945 až 1947 bolo pozastavené „pre nedostatok dôkazov“. Druhé vyšetrovanie začalo v roku 1966. Bolo vypočutých takmer 45 svedkov. Na základe výpovedí bola vykonaná rekonštrukcia vraždy. Pravda vyšla najavo, včetně prerozdelenia zhabaných peňazí, šperkov, oblečenia a potravín. Obvinení boli spomínaní piati partizáni spolu s kuriérom – obyvateľom Nižnej Boce, ktorý za peňažný obnos zásoboval potravinami ukrývajúce sa osoby a ktorý partizánov do úkrytu priviedol. Po ukončení vyšetrovania boli však obvinení prepustení, pretože vyšetrovatel prehlásil tento vojnový zločin za „premlčaný zločin lúpežnej vraždy“.

Prečo takýto zločin zostal nepotrestaný?! Odpoveď je jasná. „Nemohli byť predsa obvinení partizáni, účastníci SNP, vedení dvoma sovietskymi dôstojníkmi.“ Komunistický režim musel takéto pravdy šikovne „zamiest pod koberec“.

Mŕtve telá z prvého bunkra (tri ženy a muž) boli znesené do Malužinej a uložené do spoločného hrobu, len jednu ženu jej bývalý manžel pochoval samostatne. Šiesti muži zabíj v druhom bunkri, nájdení neskôr, boli pochovaní do spoločného hrobu na cintoríne v Liptovskom Hrádku.

Miesto na našom cintoríne, ktoré bolo symbolicky určené neznámych obetiam 2.sv. vojny, má teraz svoje konkrétne mená. Odhalenie pravdy po mnohých rokoch dospelo k dôstojnému a správne zadostiučineniu.

-A.Chytilová-

Zvestujem vám veľkú radosť ...

Milí priatelia, bratia a sestry!

Ani sme sa nestihli spamätať z obmedzení v súvisi s rýchlo sa šíriacim vírusom, ktorý nám viacerým zobral aj niekoho z našich blízkych a už sme tu mali ďalšiu skúšku v podobe vojny za našimi hranicami. Tieto nie nami zavinené okolnosti, ovplyvňujú situáciu v celej spoločnosti a tiež v našich vzájomných vzťahoch. Okrem iného sme si uvedomili, že pokoj vonkajší a aj ten vnútorný, v našich srdciach, nie je samozrejmosťou. Našu myseľ začali viac zamestnávať existenčné otázky: Čo bude s nami ďalej? Ako budú žiť moje deti? Čo ešte čaká moje vnúčatá? Neprídem o svoju prácu? Budem po finančnej stránke schopný zabezpečiť tých, ktorých ľúbim a som za nich zodpovedný? Aj týmto nepokojom žijeme po tieto dni. Do všetkých našich obáv a neistoty nám zaznieva zvest z Božieho slova: „Nebojte sa, veď zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude všetkému ľudu, lebo narodil sa vám dnes v meste Dávidovom Spasiteľ, ktorý je Kristus Pán.“ L 2,10-11

Nebojte sa! Nielen deti, ale aj my dospelí vieme, čo je to strach a obavy. V tejto dobe naliehavo potrebujeme počuť slová, ktoré by nás upokojili a namiesto ustarostenosti a neistoty nás naplnili pocitmi bezpečia. „Nebojte sa, veď zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude všetkému ľudu ...“ tieto slová na prvé Vianoce od anjela, Božieho posla, ako prví, počuli betlehemi pastieri, ktorí nocovali na poli a strážili si v noci stádo. Tá radosťná správa bola určená nielen pre nich, ale aj pre celý svet. Pre všetkých ľudí dobrej vôle. Počas tohoročných vianočných sviatkov opäť zaznieva aj nám. Do našich otázok ohľadom budúcnosti, ktorej sa bojíme, lebo nevieme, čo všetko nám prinesie, nám zní: Nebojte sa! Radujte sa, lebo dnes sa vám narodil Spasiteľ. Nám sa narodil. Ježiš, to dieťa ležiace v mestečku Betleheme, v jasičkách na slame, je Spasiteľ sveta. On chce byť Spasiteľom a Záchrancom pre každého z nás. Ponúka nám cestu a východiská aj z tých najťažších situácií nášho života. Prináša so sebou to, čo skutočne

potrebujeme, aby sme tu žili hodnotný život a mali sme nádej aj pre večnosť. Ponúka nám skutočnú lásku, pokoj, radosť, nádej do duše a istotu svojej prítomnosti a pomoci v našich životoch. Ježiš Kristus sa v Betleheme narodil pre nás ako ten najväčší dar z nebies. Prijmime Ho do svojich rodín a dovoľme Mu, aby pretváral tento svet a v ňom aj každého z nás. Počas sviatočných dní, keď budete sedieť pri vianočnom stromčeku a tešiť sa z prítomnosti svojich najbližších, nezabudnite naplno precítiť radosť z narodeného Spasiteľa Krista. Veď v Jeho príchode do nášho sveta, sa ku nám Pán Boh priblížil najviac, ako sa len dalo. Nech je to pre nás prameňom stálej radosti.

Aj do Nového roka vám prajem, aby ste v každej ťažkosti svojho života dokázali počuť Boží hlas povzbudenia: „neboj sa, lebo ja som s tebou, nepozerať ustrašene vókol seba, lebo ja som Boh tvoj! Posilním ťa a pomôžem ti, i podopriem ťa svojou spásenosnou pravcou.“ Iz 40, 10

Pokojné vianočné sviatky a požehnaný rok 2023 vám všetkým zo srdca praje

Vaša sestra farárka

Vážení spoluobčania, ďakujem všetkým, ktorí mi dali svoj hlas vo voľbách 29.10.2022. Týmto ste prejavili dôveru k spôsobu mojej práce a služby starostu. Štyri roky „starostovania“ mám za sebou. Výsledok volieb ma stavia do novej zodpovednosti a ochoty pokračovať v začatých prácach a zodpovedne riešiť nové problémy či potreby doby, ktorá je pred nami. Vyhliadky blízkej budúcnosti nie sú veľmi priaznivé. Postupne sa strácajú mnohé istoty. A ani referendum nám nepomôže, pretože opraty držia iní. Ale to čo pomáha ľuďom prežiť je vzájomná spolupráca a túžba po pokoji.

Novým poslancom prajem veľa síl pri plnení úloh a tvorivých nápadov na zlepšenie života v našej obci, ale aj veľa trpezlivosti so mnou a s ľuďmi. Nech nám v našej spoločnej snahe žehná a pomáha Pán Boh!

Odpadové hospodárstvo

V minulom čísle noviniek som Vás informoval o chystanej zmene zberu a odvozu „plastov a papiera“. No táto zmena sa však v našej obci neuskutoční a to z dôvodu problematického prístupu pre „veľké“ nákladné vozidlá zberovej spoločnosti VPS L. Mikuláš (úzke cesty a náročný terén). Takže pri zbere papiera, plastov a skla ostávame po starom. Pri obecnej bytovke pribudne modrý kontajner na papier.

Prístrešok autobusovej zastávky

V októbri bola pod prístrešok autobusovej zastávky na dolnom konci obce v smere do L. Hrádku položená zámková dlažba. Prácu realizovala fy Róbert Mojto – RONI z L. Hrádku (1495,80 € z rozpočtu obce). V novembri bol na obnovenú plochu osadený nový prístrešok autobusovej zastávky. Prístrešok vyrobila fy Vladimír Korenko - OK-NEROK (3093,33 €).

Projekt „Prístrešok autobusovej zastávky“ je financovaný nenávratným finančným príspevkom vo výške 3093,33 € z Programu rozvoja vidieka 2014-2022 v rámci výzvy MAS_097/7.2/4 na základe zmluvy s Pôdohospodárskou platobnou agentúrou (PPA).

Rekonštrukcia kultúrnej pamiatky „Hostinec“

Koncom októbra začala firma SKD s.r.o. z Malužinej s realizáciou 3. etapy rekonštrukcie prístrešného hostinca, stavebná rekonštrukcia otvorov a výmena dverových a okenných výplní. Okná a dvere sú vyrobené, stavebné otvory okien sú pripravené, osadenie okien a dverí bude dokončené na jar budúceho roku. Do tej doby plánujeme „oškrabanie“ vonkajších aj vnútorných omietok. Projekt je realizovaný v rámci programu Obnovme si svoj dom, podprogram 1.1 Obnova kultúrnych pamiatok z Ministerstva kultúry SR, s finančnou podporou 8000,00 €.

Obecná bytovka

V októbri sme vyčistili od rias a prachu severnú a západnú fasádu obecnej bytovky. Proces čistenia fasády pozostával z dezinfekcie fasády, naniesenia čistiacieho prostriedku a opláchnutia znečistenej vody. Vďaka ochrannému nástreku zostane fasáda minimálne 5 rokov čistá. Prácu realizovala firma FLINTSTONES CENTRUM s.r.o. z Vranova nad Topľou (1380,00 €).

OD 1. decembra má naša bytovka nového nájomníka – p. Pavla Petrulu. Obsadil uvoľnený jednoizbový byt po Lenke Divokovej.

Pamätník padlých v strede obce

V októbri pokračovala rekonštrukcia pamätníka položením zámkovej dlažby. Prácu realizovala fy RONI p. Róberta Mojtu z L. Hrádku (3426,00 €). Bolo odstránené

oplotenie a očistenie betónového obvodového múrika. Tieto práce brigádnicke vykonali D. Petrulák a R. Ozdiny - ďakujem. V budúcom roku opravíme múrik a dokončíme terénne úpravy s novou výsadbou.

Podakovanie

Rok prešiel ako voda (tej bolo v tomto roku pomenej) a pri lavičkách na námestí nám opäť svieti krásny vianočný stromček. Za jeho venovanie ďakujem Lesnej správe a za nájdenie, spilenie a dovoz ďakujem Radovi Petrulákovi.

Dúfam, že sa potešil z darčeka, ktorý mu osobne odovzdal samotný Mikuláš ☺.

Na záver ďakujem všetkým, ktorí v tomto roku priložili ruku k dielu a akýmkoľvek spôsobom sa zapojili do zveľadovania svojej obce.

Moje pranie do nového roku 2023 vyjadrím slovami súčasného pápeža:

„Rieky nepijú vlastnú vodu, stromy nejedia svoje vlastné ovocie, slnko nesvieti na seba a kvety nešíria svoju vôňu pre seba.

Život pre ostatných je pravidlom prírody.

Všetci sme sa narodili, aby sme si navzájom pomáhali.

Bez ohľadu na to, aké je to ťažké...

Život je dobrý, keď sme šťastní, ale je oveľa lepší, keď sú ostatní vďaka nám šťastní“.

Ing. Břetislav Chytil,
starosta obce

Posedenie s dôchodcami

Po covidovej prestávke sa na obecnom úrade v Malužinej stretli dôchodcovia. Z 50-tich dôchodcov prišlo pozvanie starostu obce necelá polovica. Medzi nimi aj jubilanti, ktorí v tomto roku oslávili okrúhle výročie - Miladka Jančušková (80 r.) Mária Profantová (80 r.) a Anna Točeková (75 r.). Detičky z Materskej škôlky v Kráľovej Lehote obohatili program svojim vystúpením. Básničky, pesničky, do toho tančeky pobavili a vyčarili úsmev na tvári nielen seniorom, ale aj rodičom, ktorí ich sprevádzali. Pani riaditeľka a učiteľka MŠ pripravili vystúpenie spolu s 12 účinkujúcimi, medzi ktorými boli aj deti z Malužinej. Za svoje vystúpenie dostali sladkú odmenu. Deti priniesli novú energiu aj medzi seniorov. Po vystúpení nasledovalo občerstvenie, počas ktorého sa rozprúdila družná debata. Obec prispela seniorom poukážkou v hodnote 15,- Eur na

nákup tovaru v Jednote. Nezabudla ani na salónky pred blížiacimi sa Vianocami. Vianočnú ružičku s blahoželaním prijali s vďakou prítomné jubilantky. Práve na Vianoce by sme nemali zabúdať na našich najstarších, podať im pomocnú ruku, povzbudiť slovom, či pozvať ich do svojich rodín. Pripájam sa k prianiu starostu obce, ktorý svoj príhovor zakončil slovami:

„Milí seniori, prajem Vám, aby v tejto neľahkej dobe bol Váš pohľad naplnený nádejou, lebo ako sa hovorí nádej nezomiera. Ďalej Vám želám veľa zdravia, radosti a životného optimizmu. Nech roky, ktoré máte pred sebou, prežívate obklopení láskou, úctou a pozornosťou svojich najbližších.“

-Mašpanková-

Rozpočet obce Malužiná - rok 2023

Výsledok bežného rozpočtu	
príjmy	162,250
výdavky	150,332
Spolu:	11,918

Výsledok kapitálového rozpočtu	
príjmy	41,070
výdavky	61,000
Spolu:	-19,930

Výsledok finančných operácií	
príjmy	17,512
výdavky	9,500
Spolu:	8,012

Celkový výsledok	
príjmy	220,832
výdavky	220,832
Rozdiel P-V:	0

Podrobné členenie rozpočtu	
Bežné príjmy	Eur
Tuzemské bežné transfery zo ŠR -	3,710
DPFO výnos dane z príjmov poukázaný úz.samosprávne	66,000
Daň z nehnuteľností, daň za psa	66,830
Daň za ubytovanie	800
Poplatok za TKO	7,500
Príjmy z prenajatých pozemkov, budov	10,860
Správne poplatky a platby za predaj výrobkov, tovarov a služieb	2,300
Vodné, stočné 7 b.j.	850
Elektrika 7 b.j.	600
Tvorba fondu opráv BD	1,850
Úroky z vkladov	50
Iné príjmy	900
Spolu:	162,250

Bežné výdavky	Eur
Výdavky ref. zo ŠR	170
Výdavky ref. zo ŠR - DHZ, CO	3,000
Výdavky ref. zo ŠR - verejné priestranstvo	180
Výdavky ref. zo ŠR - spoločný stavebný úrad	360
Verejná správa	82,846
Obecné zastupiteľstvo	1,806
Finančné operácie	2,160
Dobrovoľný hasičský zbor	3,100
Miestne komunikácie	4,650
Odpadové hospodárstvo	10,000
Verejné priestranstvá	20,790
Bytový dom 7 b.j.	2,400
Spoločný stavebný úrad	900
Verejné osvetlenie	5,660
Služby občanom	8,860
Príspevky	3,450
Bežné výdavky spolu:	150,332

Kapitálové príjmy	Eur
Príjem MAS autobusový prístrešok	3,070
Príjem na MK z MAS	30,000
Príjem MK hostinec - 4. etapa	8,000
Úhrn kapitálové príjmy	41,070

Kapitálové výdavky	Eur
Hostinec- 4. etapa fasáda	25,000
Rekonštrukcia MK z MAS	30,000
Kamerový systém	6,000
Kapitálové výdavky spolu:	61,000

Finančné operácie - príjmové	Eur
Prevod z RF	17,512
Finančné operácie príjmové spolu:	17,512

Finančné operácie výdavkové:	Eur
Splácanie tuzemskej istiny zo ŠFRB	9,500
Úhrn FO	9,500

Mikuláš v Malužinej

Ani v roku 2022 nechýbala Malužinským deťom Mikulášova odmena. Mikuláš obišiel celú obec zhora nadol v sprievode anjela a čerta. Mikuláša zaujímali predovšetkým dobré skutky detí. Potešila ho však aj

pekná pesnička od Karolíny, básnička od Adama a Markusa, či športový výkon od Alexa ☺. Čert sa pokúšal poniektoré deti zlákať k sebe, no dobrý anjel mu v tom vždy úspešne zabránil.

Ďakujeme dobrovoľníkom Mikulášovi Peťovi, anjelovi Kláre a čertovi Františkovi.

Dúfame, že aj budúci rok medzi nás Mikuláš opäť zavíta.

Zateplíť či nezateplíť?

Otázka, ktorá trápi mnohých vlastníkov bytov.

Najčastejší dôvod zateplňovania bytových domov je práve možnosť ušetriť na vykurovaní. Zateplenie spolu s výmenou okien, prípadne potrubí šetrí nielen naše peňaženky, ale prináša výhody v podobe vyššej hodnoty bytového domu. Jednoducho povedané v prípade predaja bytu zateplenie pridáva na jeho hodnotu. Takisto aj zrekonštruované vnútorné priestory. V našej obci máme 8 bytových domov z toho 7 bytových domov je starších ako 30 rokov, pri ktorých sa rekonštrukcia vonkajších a vnútorných priestorov vyžaduje v blízkej budúcnosti. V neposlednom rade zateplňovanie a znižovanie energetickej potreby budov je dnes viac než potrebné, hlavne pri starších typoch stavieb. Výrazne energetické úspory sa prejavujú okamžite.

V súčasnosti sa v obci zatepluje druhý bytový dom, jedna z bytoviek postavených Novým domovom. Ide o úplne prvý bytový dom postavený v obci. „Bytové družstvo Byp, s. r. o. so sídlom v Liptovskom Hrádku nám už dva roky na základe zmluvy o výkone správy robí správu bytového domu. Starajú sa o všetky potrebné záležitosti. Sledujú zákony, pripravujú koncoročné výkazy, odpis vody a elektriny a s tým spojené koncoročné vyúčtovanie a ďalšie činnosti spojené s nákladmi na bytovku,“ začína svoje rozprávanie predseda spoločenstva vlastníkov bytov Jaroslav Gulaši. „Dostali sme sa do situácie, že správcu nechcel robiť nikto z bytovky. Najskôr sme to brali ako dočasné riešenie, pokiaľ by sme sa dohodli, kto by sa tejto práce ujal. Už sú z toho dva roky a sme s ich prácou spokojní. Zatiaľ neplánujeme zmenu,“ uzatvára.

Ohľadom zateplňovania prebiehali diskusie medzi vlastníckmi už dlhšiu dobu. Samotné

rozhodnutie prišlo v prvej polovica tohto roka. „Oslovili sme správcu s tým, že by sme chceli realizovať zateplenie fasády, komína, rekonštrukciu schodišťa, výmenu okien v spoločných priestoroch, dverí do kotolne rekonštrukciu balkónov a zateplenie od pivničných priestorov až po zateplenie strechy,“ hovorí. Bytové družstvo Byp, s. r. o. dalo vypracovať projekt, stavebné povolenie a predschrátiť úver v banke. Následne pristúpilo k hľadaniu vhodného realizátora. Do úvahy prichádzali tieto tri firmy:

- Z-mont Oravská Jasenica,
- RVS Ružomberok,
- Grenstave Ružomberok.

„Vyhrala firma RVS Ružomberok na základe najnižšej ponuky,“ hovorí predseda spoločenstva vlastníkov bytov Jaroslav Gulaši a pokračuje, „prvý zádrhel bol v banke, keďže nám neposkytli toľko finančných prostriedkov, koľko nám sľúbili na začiatku. Museli sme sa rozhodnúť, čo ďalej. Oslovili sme teda ďalšiu banku. V hre boli dve ponuky:

- Unicredit Bank – plná suma – 5% úrok – doba splácania 30 rokov,
- Prima banka – nie plná suma – 2,5% úrok – doba splácania 25 rokov.“

Rozhodli sa pre ponuku z Prima banky. Bolo však nutné pristúpiť k zmenám, niektoré práce nebolo možné realizovať. Z pôvodne plánovaných prác sa uskutočnilo zateplenie fasády, čiastočná rekonštrukcia balkónov, aby sa zabránilo pretekaniu a esteticky to vyzeralo. Vlastníci bytov dostali ponuku, že firma zrealizuje kompletnú rekonštrukciu balkónov, ktorá sa nebude hradiť z úveru, ale na vlastné náklady vlastníkov. Danú ponuku prijali dvaja vlastníci bytov. „Uvedená rekonštrukcia spočíva v kompletnej výmene dlažby, zábradlia,

oplechovania, všetko šlo preč, zostali len trčat panely. Dokonca by sa nám mal o kus zväčšiť balkón vplyvom zateplenia,“ hovorí.

S výberom farby to nebolo také jednoduché aj tu platia určité pravidlá. „Pri výbere farby sme museli brať ohľad na prostredie. Žijeme v horskej dedinke a tomu sme museli prispôsobiť vybraný odtieň. Krikľavé farby by nám neprešli. Ďalej sme prihliadali aj na financie a vybrali sme svetlejšie odtiene, ktoré sú lacnejšie. Vybrali sme sivú farbu so zelenými pásmi, ktoré pôjdu po bokoch a cez balkóny, aby sme opticky zakryli rozdiel vo veľkosti balkónov, nakoľko nie všetci vlastníci pristúpili ku kompletnej rekonštrukcii balkónov, ktorá ako som spomínal, mala vplyv na veľkosť balkónov.“ vysvetľuje.

„Zateplenie bolo cítiť hneď. Keď sa poobede zakúri, rýchlejšie sa byt vyhreje. Predovšetkým ráno máme teplejšie. Každý byt v bytovke má vlastnú piecku. Na zabezpečenie tepla využijeme tieto piecky na tuhé palivo v kombinácii s elektrickým kúrením,“ dodáva.

Bytový dom má vlastnú kotolňu. Kedysi zabezpečovala teplo pre všetky byty. Pán Gulaši hovorí: „Bolo nás 6 rodín. Každá rodina kúrila týždeň. Potupne ako sme starli, nemal kto zabezpečovať kúrenie, ľudia sa začali odpájať a využívať elektrické kúrenie. Kotolňu teraz využívame na uskladnenie tuhého paliva, ktoré využívame pri kúrení v piekách.“

Vplyvom zateplenia im realizátor garantoval zníženie strát tepla o 35-45 % pri hrúbke zateplenia 16 cm. Samozrejme je potrebné splácať úver, každej rodine vzrástol výdaj do fondu opráv, dlhé roky však tento poplatok bol poddimenzovaný. V konečnom dôsledku výhody zo zateplenia pocítia už túto zimu v podobe teplejších bytov a plných peňaženiek, čo je dôležité pri súčasnej energetickej kríze.

-kbartkova-

Vianoce klopú na dvere...

svoju daň. Svet okolo nás sa mení; Vianoce so svojim čarom zostávajú, nepodliehajú zmenám času.

Pozastavme sa, porozmýšľajme nad tým, aby našim bohatstvom bola láska a porozumenie. Majme na pamäti, že sú medzi nami takí, ktorí musia predom spočítať, čo si môžu dovoliť, v čom sa musia uskromniť a čo si musia odprieť – aj také sú Vianoce.

Ani sme sa nenazdali a rok 2022 sa blíži do svojho finále...

Vonku sa čoraz viac stmieva, naše ratolesti otvárajú okienka na adventnom kalendári, z domov rozvoniava med, škoric, klinčeky, ihličie – symbol Vianoc a domova.

Gazdinky napiekli medovníčkov, klub dôchodcov v čase Adventu zorganizoval ich zdobenie. Prišli malí – veľkí, starší aj mladší a akcia to bola vydarená. Niesla sa v duchu Adventu – čaru, zázraku prichádzajúcich Vianoc – tok života sa na chvíľu spomalil, doprial nám všetkých možností prejavu úprimnosť ľudských citov, náklonnosť k svojim blízkym a precítiť čaro domova.

Máme na pamäti náročné obdobie koronakrízy a teraz čelíme ďalšej dejinnej udalosti, ktorú ani naša generácia nezažila – utečenecká kríza, energetická kríza, ktoré si vyberajú

Dokážme sa poďakovať aj za najmenšiu pomoc, dokážme sa tešiť z každodenných maličkostí, z každého úprimného úsmevu, podania ruky, aby sme v tieto sviatočné dni neboli sami.

V mene všetkých členov klubu dôchodcov Vám do nasledujúcich krásnych vianočných dní želim vnútornú ľudskú silu, stály zmysel pre radosť z malých aj veľkých vecí v živote, veľa zdravia, životného elánu, potešenia z ľudí blízkych Vášmu srdcu. Prajem Vám veľa zdravia, pokoj v duši – nech vydrží po celý budúci rok 2023.

-Za JDS Malužiná,
Anna Gulašová-

DOBRÉ RADY!

Zemolez kamčatský (sibírska alebo kamčatská čučoriedka).

Čerstvé modré až fialové silno farbiace plody obsahujú veľa cenných látok pre ľudský organizmus. Chuťou aj farbou pripomínajú čučoriedky, len sú kvôli vysokému obsahu hlavne vitamínu C ale aj iných vitamínov a malému obsahu cukrov pomerne kyslé.

Okrem vitamínov obsahujú aj veľa stopových prvkov, bioflavonoidov, antokyánov a polyfenolov, ktoré sú považované za výborné prírodné anitisklerotické a protirakovinové látky.

Plody zemolezu sa konzumujú **najlepšie čerstvé**, no vhodné sú aj na výrobu ovocných štiav, smoothies, džemov, drení napr. s jahodami.

Taktiež sa dajú uchovávať zmrazené, výborné sú aj sušené. Sú vhodnou ozdobou pre sladké dezerty, zmrzlinové a ovocné poháre, do ovocných koláčov. Zo šťavy zemolezu sa môže vyrábať aj výborné ovocné víno.

-MaŠpanková-

Príbeh hodný zamyslenia...

Bolo raz jedno slepé dievča, ktoré nenávidelo seba a celý svet za to, že nemôže nič vidieť.

Mala vrodenu vadu a nikdy nič a nikoho nevidela.

Každého neznášala, okrem svojho chlapca. On bol stále s ňou a vo všetkom jej ochotne pomáhal. Raz mu povedala, že ak by mohla niekedy uvidieť svet, hneď by sa za neho vydala.

Stalo sa jedného dňa, že sa konečne po dlhom čase našiel darca očí pre túto dievčinu. A tak sa konečne tešila, že uvidí celý svet a tiež

svojho milovaného... Chlapec sa jej hneď po operácii prišiel opýtať:

„Tak, teraz keď už uvidíš celý svet, vydáš sa konečne za mňa?“

Dievčina sa usmiala, ale keď otvorila svoje nové oči a po prvýkrát uvidela svojho milého, ostala v šoku! Bol tiež slepý... Začala premýšľať o svojom novom živote a nakoniec ponuku slepého chlapca na sobáš odmietla!

Chlapec odišiel smutný preč... O pár dní jej prišiel od neho list, napísaný rukou kamaráta. Mladík jej poďakoval za všetky krásne chvíle, ktoré spolu prežili, a na konci listu stálo: A DAJ, PROSÍM, POZOR NA MOJE OČI!

Tento príbeh krásne vypovedá o tom, akí sme my ľudia vo svojej podstate. Po niečom veľmi túžime, dávame sľuby a predstavy, že ak sa splnia naše túžby, tak...a potom, keď sa to splní, tak si zase nájdeme niečo, čo nám nevyhovuje a tak to ide stále dookola...nikdy nie sme spokojní a vďační za to všetko, čo sa nám každý deň tak bohato dostáva. Ani to všetko nedokážeme prijať, tak je toho veľa, ale my chceme stále viac a viac.

A preto len ten, kto dokáže prijímať bez podmienok a očakávaní, s pokorou a vďakou za všetko, čo do jeho života príde, len ten dokáže byť naozaj šťastný a spokojný. Nech máte pokojné, šťastné Vianoce, aj celý nasledujúci rok.

za redakčnú radu Marta Španková

BLAHOŽELÁME JUBILANTOM

Okrúhle životné jubileum oslávili:
v novembri – Profantová Mária – 80 rokov
v decembri – Szpunarová Viola – 80 rokov
Gulašová Ľubica – 65 rokov

*Život je príliš krátky na to,
aby sme sa lnevali,
aby sme boli smutní,
aby sme sa ľutovali,
aby sme sa pozerali do minulosti*

OPUSTILI NÁS

Dňa 16.10.2022 nás vo veku 69 rokov opustil pán Ján Gulaši . Na odpočinok ho odprevadila rodina, priatelia a známi v Malužinej.

Svoju životnú púť ukončila dňa 18.11.2022 pani Marta Korbíniová . Dožila sa krásnych 95 rokov. S drahou zosnulou sa rozlúčila rodina, priatelia a známi v evanjelickom kostole na Vyšnej Boci.

Dňa 7.12.2022 zomrela vo veku 69 rokov pani Marta Valentová. Zosnulú pochovali v jej rodisku.

Češť vašej pamiatke. Odpočívajte v pokoji!

*‘Raz, keď sa miera naplní
a pretrhne sa struna,
po každom živom ostáva
ľahučké prázdno tuná.*

Malužinské Novinky - noviny obce Malužiná,
vydáva Obecný úrad Malužiná,
tel. č. 044/5292 221,
email: obecmaluzna@stonline.sk
redaktori: Kristína Bartková, Marta Španková
grafika: jennym, s.r.o.

Milý spoluobčania,

Obecný úrad v Malužinej vyhlasuje na rok 2023 súťaž o Najkrajšiu fotografiu Malužinej

Počas roka 2023, konkrétne do konca októbra 2023 môžete zasielať svoje fotografie na obecný e-mail:

starosta@obecmaluzina.sk. K fotografii požadujeme uviesť meno autora a dátum vyhotovenia fotografie.

V prípade, že fotografie neviete zaslať na e-mail, môžete ich priniesť osobne na obecný úrad počas úradných hodín. Každý štvrtok vyberieme 6 fotografií do obecných novín.

Každý mesiac vyberieme jednu fotografiu, ktorá bude nasledujúci rok 2024

reprezentovať daný mesiac v kalendári obce 2024.

Hlavnú výhru: poukážku na nákup vo fotolabe CEWE v hodnote 30€ budeme žrebovať na konci súťaže.

Tešíme sa na Vaše fotografie ☺.